

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוט ז"י

בפני: אל"ם נועה זומר - אב"ד
 סא"ל מאיה גולדשמידט - שופטת
 רס"ן מקסים טייטל - שופט

בעניין: התובע הצבאי (ע"י ב"כ, סרן ויקטוריה חואס)

נגד

הנאשם: ח/XXX רס"ן ח' ו' (ע"י ב"כ, עו"ד שלומי ציפורי)

הכרעת - דין

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירות של:

1. שלושה סעיפי אישום שעניינם עבירות של מעשים מגונים לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. שני סעיפי אישום שעניינם עבירות של מעשים מגונים לפי סעיף 348(ה) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
3. עבירה של התנהגות שאינה הולמת לפי סעיף 130 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

ניתנה היום, 18/4/2016, י' בניסן התשע"ו, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)
 שופט

(-)
 אב"ד

(-)
 שופטת

גזר - דין

1. הנאשם, רס"ן (מיל.) ח' ו', נותן את הדין בגין עבירות של מעשים מגונים והתנהגות שאינה הולמת, אשר אירעו כולם בתקופה שבין אוגוסט 2013 – ספטמבר 2014, בעת שהנאשם שירת בשירות קבע, כסמג"ד XXX.

2. הרשעתו של הנאשם נסבה אודות התנהגותו כלפי חמש המתלוננות ששירתו ביחד עימו בגדוד - סרן מ' ת' ששירתה כקש"ח; סגן א' ב' ששירתה כשלישה; רב"ט י' ש' ששירתה כמש"קית שלישות; רב"ט א' ס' ששירתה כרל"שית המג"ד; רב"ט ש' ד' ששירתה כמדריכת כושר קרבי.

3. עיקרם של האירועים בכך שהנאשם חיבק את המתלוננות, בהזדמנויות שונות, תוך נגיעה בישבן (כך באשר לסגן א' ב', רב"ט א' ס' ורב"ט ש' ד'). בעניינה של רב"ט י' ש' הודה הנאשם כי הושיבה על ברכיו, פעמיים במהלך שיחה ביניהם, ולאחר מכן גם הביט בתמונתה במכשיר הטלפון שלה, בניגוד לרצונה. ביחס לסרן מ' ת' חיבק אותה הנאשם בשתי הזדמנויות, כשהוא נצמד אליה מאחור וכשידיו באזור בטנה, וסמוך לחזה. כמו כן, בעת שיחת פרידה ביניהם, חיבק אותה תוך שהוריד את ידיו לישיבה, הצמיד את פניו אל פניה ללא הסכמתה ומשך אותה אליו מספר פעמים כשניסתה להשתחרר מחיבוקו. בנוגע לרב"ט א' ס' תואר, מעבר לחיבוקים, כי הנאשם גם נהג לצבוט את בטנה ואת ישיבה ללא הסכמתה, בהזדמנויות בהן עברה לידו. ביחס לרב"ט ש' ד', מעבר לחיבוקים, הרי שבמספר הזדמנויות שונות, במהלך אימוני ריצה, דגדג הנאשם בצד גופה, חיבק אותה ובתוך כך נגע בישיבה ללא הסכמתה.

4. כנגד הנאשם נפתחה חקירת מצ"ח בסוף חודש ינואר 2015, בעקבות קבלת תלונות של קצינות וחיילות ששירתו בגדוד XXX, בעת שהנאשם שימש כסמג"ד. החקירה הסתיימה בסוף יוני 2015, ובמהלכה הודה הנאשם במרבית המעשים שיוחסו לו ושיתף פעולה. מתיק החקירה עלה, כי בחלק קטן מההזדמנויות נעשו החיבוקים בפומבי, וכן כי הנאשם היה בקשר טוב עם חלק מהמתלוננות, הביע אכפתיות ודאגה לשלומן.

5. הנאשם יליד 1981, התגייס לצה"ל בשנת 2001, ומילא שורה של תפקידים מבצעיים בחיל השריון, בין השאר כמט"ק, מ"מ, מ"פ וסמג"ד, תוך השתתפות במבצעים ובלחימה במערכות צה"ל השונות. לאחר סיום תפקידו כסמג"ד, שירת הנאשם בתפקיד רמ"ד במקשנ"ר, וביום 30/6/2016 שוחרר משירות קבע, לאחר שהותרה התחייבותו, לבקשתו, וזאת קודם למועד שחרורו הצפוי ללא אותה בקשה. אין לחובתו עבר פלילי או משמעתי, והוצגה לנו מטעם ההגנה אסופה מרשימה מאוד

של חוות דעת ותעודות הצטיינות שניתנו לו (ס/1). כך למשל הוכר הנאשם כקצין גדודי ואוגדתי מצטיין, בעת ששירת בתפקיד מ"מ; בשנת 2004 הומלץ הנאשם על ידי מפקדו לקבלת הצטיינות מטעם הרמטכ"ל, ובגין תפקודו באירוע מבצעי בשנת 2005 הומלץ הנאשם לצל"ש. לאור ההערכה לה זכה אף הוחתם הנאשם לתוכנית שירות ארוכת טווח במסגרתה יצא ללימודי משפטים. מפקדיו של הנאשם בתפקידים השונים אותם ביצע, הגדירו אותו כקצין מצטיין, מקצועי ומסור, בעל יחסי אנוש מעולים, אשר הפגין אומץ לב, יוזמה וחתירה למגע, תוך סיכון חייו. הובהר עוד כי הנאשם היה מיועד לקידום לדרגת סא"ל וליציאה לפו"ם, וכי קידומו נקטע בשל תחילת חקירת מצ"ח, בראשית 2015 כאמור. יצוין, כי גם חוות הדעת על תפקודו בתפקידו האחרון, לאחר פתיחת החקירה, חיובית מאוד.

6. הנאשם נשוי ואב לילדים רכים בשנים. במסגרת מסמכי ההגנה הוצג לעיונו גם סיכום ביניים של טיפול זוגי שעברו הנאשם ורעייתו בעקבות האירועים מושא כתב האישום. לא נפרט את האמור שם, בשל צנעת הפרט, אך ניתן לציין כי עולה מהמסמך שהנאשם ורעייתו חוו משבר שאינו קל, ועברו הליך משמעותי של התמודדות ושיקום היחסים.

7. במסגרת הערכת מסוכנות שנערכה לנאשם, על ידי המרכז להערכת מסוכנות, התרשמה הבודקת, ד"ר יהודית אבולעפיה, כי נטילת האחריות של הנאשם נעשתה באופן פורמאלי, תוך הכחשה, מזעור ושלילת הכוונה המינית, מבלי לגלות אמפתיה לקרבנות העבירה או תובנה לגורמי סיכון. עם זאת צוין כי הנאשם מגלה תובנה לשלילי שבמעשיו, והבעת החרטה שלו נשמעת אותנטית (תוך הסתייגות לפיה לא ברור האם מדובר בחרטה על הפגיעה בקריירה ובמהלך חייו או בפגיעה בקרבנות). בסופם של דברים ההתרשמות הייתה כי הנאשם הוא בעל מסוכנות מינית נמוכה לקרבנות זרים, וכי היא עלולה לעלות עד לבינונית ביחס לקרבנות עימם הוא מצוי ביחסי מרות.

8. הוצג בפנינו הסדר טיעון, במסגרתו עתרו הצדדים להשית על הנאשם עונש של ארבעה חודשי מאסר בדרך של עבודה צבאית; מאסר מותנה; הורדה לדרגת טוראי ותשלומי פיצויים למתלוננות. במסגרת עתירתם ביקשו הצדדים לאזן בין טיב מעשיו של הנאשם לבין נסיבות הקולא הכרוכות בעברו של הנאשם ואופן שירותו עד כה; ההודאה באשמה ונטילת האחריות תוך חיסכון בזמן שיפוטי ובעיקר ייתור הצורך; וכן החלטתו של הנאשם לסיים את שירותו בצה"ל, וזאת לאחר שקודם לכן היה כאמור מיועד לקידום בדרגה. התביעה מסרה כי המתלוננות מכירות את פרטי ההסדר ומסכימות לו.

9. הנאשם דיבר בפנינו במילים נרגשות במסגרת "דברו האחרון". בין השאר ביקש להתנצל בפני המתלוננות וכן בפני משפחתו על עוגמת הנפש שנגרמה בשל מעשיו; וכן הביע את צער הרב על הפסקת השירות הצבאי, בו ראה שליחות, ואת כוונתו להיאבק בהחלטה לפיה לא יתאפשר לו להמשיך לשרת במסגרת שירות המילואים.

דיון והכרעה

10. כאמור, הנאשם הורשע בגין מסכת עבירות שעניינן מעשים מגונים כלפי חמש מתלוננות, קצינות וחיילות ששירתו תחת פיקודו. המעשים עצמם בגינם הורשע הנאשם אינם מצויים, באופן יחסי, ברף הגבוה ביחס לעבירות דומות; אולם יש לראות בחומרה את הישנותם, את הצטברותם ואת הפגיעה בחמש מתלוננות שונות, כולן שירתו בדרך כזו או אחרת תחת פיקודו (שהרי הנאשם שירת כסגן מפקד הגדוד) והיו נתונות למרותו. בדרך זו פגע הנאשם בפרטיותן של המתלוננות, באוטונומיה שלהן על גופן ובכבודן. אין צורך לומר, כי אותן מתלוננות משרתות בצה"ל מכוח חובה שבחוק ולא מתוך רצון חופשי, ונתונות למרות מפקדיהן. מכאן נגזרת חובתה המיוחדת של המערכת הצבאית להגן עליהן בכל המישורים, לרבות מפני פגיעה בהיבט המיני; ודברים אלה אמורים ביתר שאת, שעה שמדובר בנאשם שהוא קצין, בדרגת רס"ן ובתפקיד פיקודי בכיר בגדוד, אשר היה מופקד בעצמו על יצירת סביבת שירות הולמת ובטוחה. מבחינה זו יש במעשיו החוזרים ונשנים משום כישלון פיקודי חרוץ (ר' לעניין זה ע/30/03 רס"ן איידלר נ' התצ"ר).

11. יחד עם זאת, אל מול הכישלון הערכי והפיקודי שבמעשיו של הנאשם, יש לשקול גם את היבטי הקולא הרבים שפורטו לעיל. לא ניתן להתעלם מהתרומה הרבה והממשית שהפגין הנאשם לאורך כל שנות שירותו, תוך הפגנת אומץ לב וסיכון חייו לשם הגנה על ביטחון המדינה. נראה כי אכן דרכו של הנאשם היתה סלולה להמשך שירות צבאי תורם, לולא הסתבכותו באירועים נשואי כתב האישום. במסגרת תמהיל הענישה המוצע התבקשה הורדתו של הנאשם לדרגת טוראי - ועד כמה שמדובר ברכיב ענישה מתחייב במקרה זה, נוכח עוצמת הכישלון הפיקודי, הרי שגם לא ניתן להקל ראש במשמעות שיש באובדן הדרגה לקצין שהקדיש את כל חייו הבוגרים לשירות הצבאי וזכה בדרגותיו בזכות ולא בחסד. לכך יש להוסיף את החלטתו של הנאשם ליטול אחריות על מעשיו, בכל ההיבטים - הן בהחלטתו להימנע מניהול המשפט והעדת המתלוננות, תוך חיסכון שיפוטי רב, והן בעזיבתו את צה"ל מיוזמתו. נראה כי הנאשם ומשפחתו אכן חוו זעזוע רב, והנאשם עבר תהליך ממושך, בסופו הוא נדרש להתחיל בדרך חדשה בכל תחומי חייו. לכך יש להוסיף כאמור כי המתלוננות נתנו את ברכתן להסדר הטיעון המוצע והוא מקובל גם עליהן.

12. בהתחשב בכלל השיקולים שנמנו לעיל, וכן במדיניות הענישה הנוהגת (ר' למשל ע/152, 147/10 רס"ל שארף נ' התצ"ר (2011); ע/19,13/14 סא"ל קרוטשי נ' התצ"ר (2014)) מצאנו כי הסכמת הצדדים משקפת תמהיל עונשי סביר ומאוזן, ולפיכך אנו מכבדים את הסדר הטיעון המוצע. על הנאשם יושתו איפוא העונשים הבאים:

א. ארבעה (4) חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודה צבאית, בהתאם לתנאים שנמנו בחוות דעתה של רמ"ד שיקום במקמצ"ר. הנאשם יחל את ריצוי העונש ביום 05/06/2016, אז יידרש להתייצב במשרדה של רמ"ד שיקום במקמצ"ר עד לשעה 10:00.

ב. מאסר על תנאי בן שלושה (3) חודשים למשך שנתיים (2), לבל יעבור הנאשם כל עבירה לפי פרק י' סימן ה' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, עבירות לפי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 או עבירות לפי החוק להגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

ג. הורדה לדרגת טוראי.

הנאשם יפצה את המתלוננות בהתאם לחלוקה הבאה:

לסרן מ' ת', לסגן א' ב' ולרב"ט י' ש' ישלם הנאשם סכום של ארבעת אלפים (4,000) ש"ח.

לרב"ט א' ס' ולרב"ט ש' ד' ישלם הנאשם סכום של אלפיים (2,000) ש"ח. התביעה תעביר להגנה את פרטי המתלוננות לצורך תשלום הפיצויים. הנאשם ישלם את הפיצויים לכלל המתלוננות בתשלום אחד ולא יאוחר מיום 01/07/2016.

ניתן והודע היום, 30/5/2016 בפומבי ובמעמד הצדדים.

זכות ערעור תוך 15 ימים.

(-)
שופט

(-)
אב"ד

(-)
שופטת

העתק נכון מן המקור
עו"ד יונתן רדה, סרן
ע. משפטי לנשיאת ביה"ד
חתימת המגיה
נערך על ידי א.מ.

תאריך הדפסה: 30/05/2016